

מי שאחזו פרק שביעי גיטין

עו.

עין משפט גזר מצוה

סד א ב מ' פ"ח מהל'
 גיטין הלכה ט' סמנ'
 עשין ג' טו"ע אה"ע סי'
 קמנ ספ"ק י'
 סה ג מ"י שס פ"ק ט'
 הלכה ט סמנ שס
 טו"ע אה"ע סי' קמנ
 ספ"ק י' :

פסקי ר"ד (המשך)

נחשא ללמא עד שתקיים
 תנאו והכי נמי אמרין
 לקמן (פה): בפרק המגרש
 אהקין רב בניטין וכו' מן
 יומא דין לאפוקי מדר'
 יוסי דאמר זמנו של שטר
 מוכיח עליו והא איהו הוא
 דאמר בפרק ג' נוהלין
 (ב"ב קלג.) הלכה כרבי
 יוסי. אלא דאי חומרא
 בעלמא דהוא דאתקין
 בניטא לאפוקי נפשיה
 מפלוגתא דה"ה הכי אית
 למימר הכא דחומרא
 בעלמא הוא דאתקין
 שמואל שלא תפסל עליו
 מוכיחו אליבא דר' מאיר
 דלעולם הלכה כרבנן וכי
 הוה פליגי רבנן עליה
 דר' מאיר בתנאי כפול
 הכי נמי פליגי עליה
 בהון קמרי ללאו דהא
 בדי רבנן הין ולא
 כלל והכי נמי פליגי עליה
 בתנאי קודם למעשה דהכי
 אמרי בשליה השוכר את
 הפועלים (ב"מ צד.) מאן
 שמעתי ליה דאית ליה האי
 סברא דבעי' תנאי קודם
 למעשה ר' מאיר דתניא
 אבא חילפתא אומר משום
 ר' מאיר וכו' ובשליה
 פירקין מוכח (לקמן דף
 עו. ועי' בבברי רבנן)
 בפירוש דרבנן פליגי עליה
 ולא בעי תנאי קודם
 למעשה: ת"ד אמר לה
 בפני שנים הרי זה גיטין
 ע"מ שתשמיש את אבא
 שתי שנים וע"מ שתניקי
 את בני שתי שנים וחזר
 וגבר בפני שנים הרי זה
 גיטין ע"מ שתתני לי
 מאתיים וזו לא בטלו דבריו
 האחרונים את האחרונים
 וצאה משמשתו וצאה
 נותנת לו ר' זון. פי' אמר
 בפני שנים וכו' ולא מסרו
 לה בפניהם שאם מסרו
 לא אירשאה לה בהאי
 תנאה וכו' לא מצי לאתניי
 תנאה אחרתא אלא כך
 אמר בפניהם כשאמרתו
 לא אמרתם אלא ע"מ כן
 וחזר ואמר לה בפני שנים
 וכו' ומסרו לה לא בטלו
 וכו' שילא בא זה להוסיף
 מילא אמר לה שתתני
 לי מאתיים וזו תוספת על
 תנאי הראשון ולעוקב נמי
 לא בא מילא בטל תנאו
 הראשון בפני אלו אלא
 הכי קא"ל או תנאי ראשון
 או מאתיים וזו אבל אם
 אמר לה בפני שנים הרי זה
 גיטין על מנת שתתני לי
 מאתיים וזו וחזר ואמר לה
 בפני שנים אחרים ג' מאת
 וזו בטלו דבריו האחרונים
 את הראשונים ואין אחד
 מן הראשונים וא' אחד
 מן האחרונים וא' אחד
 האחרונים מצטרפין. אהיא
 אילימא אסיפא הרי בטל
 אלא ארישא פשיטא שמה
 שמעיד זה אינו מעיד זה
 ולא כל מביניהו לשווי
 וצאה ביטא עד דמספרי
 דאדא מילתא מהו דתמא
 כל קיומי תנאי מצטרפי
 כ"ל מהו דתמא

בשלא רבא רישא ברלא פריש וסיפא בדפריש. פי' צקונט'
 כיון דלא אלטרין לפרושי ופירש אמרי' דלמיה למימר
 דאפילו מת לא הוה גט ואין נראה לר"י דהא גבי אביו אלטרין
 לפרושי^א וגבי בן אלטרין לפרושי לר' יהודה דלמיה י"ח חודש^ב ומה
 שפירש נמי אלל לרב אשי מאי שנא
 רישא ומאי שנא סיפא כיון דצרישא
 כמפרש יוס אחד דמי על כרחין מת
 האב או הבן דקמי כגון שמת ולא
 הניקתו כלל ואמאי ה"ז גט הא לא
 נתקיים כלום מן התנאי ואין נראה
 דלכ"ע מת הבן היינו שלא הניקתו
 כלל י' דפירש צמתי' ונראה לר"י
 לפרש צמלמל לרבא^ג כו' וסיפא דפריש
 דהואל ופירש שמי שנים^ד ודאי לצעורה
 קא מכין ואפילו מת אינו גט אלל
 לרב אשי כיון דרישא נמי הו' י' צמפרש
 יוס א' הרי נמי נתכוין לצעורה כיון
 דפירש ואפילו מת לא ליהו גט כמו
 צקספ"ה^ה וקון דהו שני בתובין הבאין
 כאחד. הקשה ה"ר אלחנן צפ"ק
 האומר (קדושין דף סא:) דפריך מקראי
 טובל לר' חנינא בן גמליאל ללא זעי
 תנאי כפול למנא^ו דהואל צ' כתובין
 הציא כלאחד וי"ל דהתם לאיצטק
 דלמיה דהכא דלרבנן קאמר להו^ז אי
 נמי אי הוה פריך ליה התם מכולהו
 צהדי דהדי הו' משני להו דהו שני
 כתובין הצאין כלאחד ועוד דשפיר י' מלרין
 להו רבי חנינא בן גמליאל התם:
וגמרינן מיניהו. פי' צקונטרס
 ולא הו' שני כתובים
 הצאין כלאחד דכולהו מרין לכו ר'
 חנינא בן גמליאל צקדושין (ג"ז סג)
 ואין נראה להרב רבי אלחנן דהתם
 לא מרין להו אלל דמשני להו
 דאין משום אחד מהן ללמוד דינעבי
 תנאי כפול אלל לרבי ממזר דליף
 מיניהו לא עביד שס נריכותא ויש
 לומר דיש צהן שום נריכותא:
 תניא

צמלמל לרבא. דלוקי רישא דמתני' צ' שנים ממש ואע"ג דסתם:
רישא. דקאמר מת הבן בתוך שתי שנים ה"ז גט: **דלמל פריש.**
צ' שנים והרי הניקתו כל נרכו: **סיפא דפריש.** על כרחין דוקא
 קאמר דהא לא אלטרין לפרושי ופריש: **אלל לרב אשי.** דלמיה רישא
 דמתני' יוס אחד קאמר על כרחין
 מת הבן או הלל דקמי כגון שמת
 ולא הניקתו כלל ואמאי ה"ז גט הרי
 לא נתקיים כלום מן התנאי: **לפי שנא**
אמר לה. אם תניקי יהא גט אם לא
 תניקי לא יהא גט דבעינן תנאי כפול
 כתנאי צני גד ובני ראוונ: **ר"ש כו.**
 מיפרשא צהדיא ואלל: **אינא דלמיה**
לר"מ קאמר ליה. אין לנו ללמוד מתנאי
 צני גד שאין לך תנאי בכל המקרא שאינו
 כפול כגון אז נתקה מאלתי (בראשית כד)
 וכגון און אש צהב לא שצב (במדבר ה)
 אם תאבדו ושעמעתם אם תמאלו ומיתם
 (ישעיה ה) הלכך הו' להו שני כתובין
 הציא כלאחד ואין מלמד: **ואינא**
דלמיה לרבנן קאמר להו אין לך
תנאי צקדושין כהאומר דצדו (ד' סא):
מזן חכמים. צהן ממתיתא צברייתא:
ר"ש צ"ג ה"א: **אמר לה בפני שנים ה"ז**
גיטין כו. ולא מסרו לה צפניהם
 דאי מסרו לה^א איגרשה לה צהאי תנאי
 ותו לא מצי לאתניי תנאה אחרתא
 אלל כך אמרי' צפניהם כשאמרתו
 לה לא אמרתם אלל על מנת כן:
וחזר ואמר לה בפני שנים כו. ומסרו
 לה: **לא ציעל כו.** שלל צא זה להוסף
 מלל אמר לה שמתני מאתיים וזו
 תוספת על תנאי הראשון ולעוקב
 נמי לא צא מלל ציעל דצרו הראשון
 צפני אלל הכי קאמר לה או
 תנאי ראשון או מאתיים וזו: **ג' מאת**
ואין אחד מן העדים הראשונים ואחד
מן האחרונים מצטרפים. להעיד
 שהיה תנאי בנט זה כל זמן שלל ציעלו
 שנים (כלאחד ועידן) צחלד מן התנאים
 כשר ע"י עדי חתימה ולא כל כמיניהו
 דהנך לשווי תנאה צגיטא: **אינא**
אסיפא. פשיטא דאין אחד מן
 הראשונים כלום שהרי אפילו צאו
 שניהם אין כלום דהא צטיל ליה
 ההוא תנאה: **אלל ארישא.** דקאמר
 או הרי זה ה"א: **מהו דסימא.** הואיל
 ומקיים גיטא צמד מהני תנאי הו'
 להו כחד תנאה וכל סהדי דמסקדי
 לקיומי תנאה דהאי גיטא לנטרפו
 קא משמע לן: **מתני' והגיע**
לאנטיפרס וחזר. מיד: **תנאו צטל**
כלומר ושוב אינו כשר לגרש צו
 ואפילו חזר והלך לגליל ונשתהה
 שלשים יום אחר גט דקא סלקא דעתך
 אנטיפרס צתחילת גליל היה והרי

בשלמא לרבא רישא ברלא פריש סיפא
 דפריש אלא לרב אשי מאי שנא רישא ומאי
 שנא סיפא קשיא ת"ד^א הרי זה גיטין על מנת
 שתשמיש את אבא שתי שנים ועל מנת
 שתניקי את בני שתי שנים אע"פ שלא נתקיים
 התנאי הרי זה גט לפי שלא אמר לה אם
 תשמיש אם לא תשמיש אם תניקי ואם לא
 תניקי דברי רבי מאיר וחכ"א נתקיים התנאי
 ה"ז גט ואם לאו אינו גט רשב"ג אומר אין לך
 תנאי בכתובים שאינו כפול איבא דאמרי לר'
 מאיר קאמר ליה ואיבא דאמרי לרבנן קאמר
 להו איבא דאמרי לר' מאיר קאמר ליה והכי
 קאמר ליה אין לך תנאי בכתובים שאינו כפול
 והו' להו שני כתובים הבאין כאחד^ב וכל שני
 כתובים הבאין כאחד אין מלמדן איבא
 דאמרי לרבנן קאמר להו והכי קאמר להו אין
 לך תנאי בכתובים שאינו כפול וגמרינן
 מיניהו ורמינהו הרי זה גיטין ע"מ שתשמיש
 את אבא שתי שנים על מנת שתניקי את בני
 שתי שנים מת האב או מת הבן אינו גט
 דברי ר' מאיר וחכמים אומרים אע"פ שלא
 נתקיים התנאי הרי זה גט יכולה היא שתאמר
 לו תן לי איבך ואשמשנו תן לי בנדך ואניקנו
 קשיא דרבי מאיר אדרבי מאיר קשיא דרבנן
 אדרבנן דרבי מאיר אדרבי מאיר לא קשיא
 התם ברלא כפליה לתנאה הכא בדכפליה
 לתנאה ורבנן אדרבנן לא קשיא^ג מאן חכמים
 דהכא רבן שמעון בן גמליאל היא דאמר
 כל עכבה שאינה הימנה הרי זה גט תנו רבנן
^דאמר לה בפני שנים הרי זה גיטין על מנת
 שתשמיש את אבא ב' שנים וחזר ואמר לה

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת

מוסף תוספות

- א. כדי להקל עליה דאי
 בסתם הוה ליה לשמשה
 עד דמאת. צפ"ה.
 ב. ואהני פירושה
 להחמיר עליה להניח שתי
 שנים. צפ"ה. ג. רישא
 דלא פריש. אומר לה לא
 הצורך תניקי. והא לא
 איצטרך. מוס' ה"א.
 ד. אע"פ שלא היה צריך
 לפרש. מוס' ה"א.
 ה. ועי' צמ"ס. מוס' ה"א.
 ו. ע"ל ליכפ פריש"ו. וק"ל
 כדכתיב מן היחשמי.
 ז. אדרבא משום הכי
 נוחא משום. מוס' ה"א.
 ח. דגמרינן מיניהו. מוס'
 ה"א.

פסקי ר"ד

בשלמא לרבא רישא ברלא
 פריש סיפא בדפריש רישא
 לרב אשי מאי שנא רישא
 ומי' סיפא. פי' בשלמא
 לרבא דאוקי רישא דמתני'
 שתי שנים ממש ואך על
 גב דסתם. הרישא דקאמר
 מנת האב בתוך שתי שנים
 ה"ז גטן ברלא פריש
 שתי שנים והרי הניקתו
 כל צרכו. סיפא בדפריש
 על כרחין דוקא קאמר
 דהא לא איצטרך לפרושי
 ופריש. אלא לרב אשי
 דאמר רישא דמתני' יוס א'
 קאמר על כרחין מת הבן
 או מת האב דקמי כגון
 שמת ולא הניקתו כלל
 ואמאי הרי זה גט הרי זה
 נתקיים כלום מן התנאי:
 קשיא. ויכין דאיתוקם רב
 אשי בקושיא ש"מ כרבא
 הלכתא דאמר התנאי כל
 זמן הניקתו ה"ו משמע שתי
 שנים לולד: ת"ד הרי זה
 גיטין ע"מ שתשמיש את
 אבא שתי שנים וע"מ
 שתניקי את בני שתי שנים
 אע"פ שלא נתקיים התנאי
 הרי זה גט לפי שאמר
 לה אם תשמיש ואם לא
 תשמיש אם תניקי ואם
 לא תניקי אדרי ר' מאיר
 וחכמים אומרים נתקיים
 התנאי הרי זה גט ואם לאו
 אינו גט וק"ל תידי רובי
 הלכה כרבי. וכתב ר'
 ד"ל והלכתא כרבנן. ואע"ג
 דק"ל דבעי תנאי כפול
 הני מילי באם שתשמיש את
 לא תשמיש כענין שנאמר
 אם יעברו ואם לא יעברו
 וכדאתקין שמואל בניטא
 דש"מ אבל בע"מ לא קד"ל כל
 האומר ע"מ מעכשיו דמי.
 וכן לא דאירבה כיון דע"מ
 לא מהני בע"מ. לא כ"ש
 הלכה כו' מאיר לא מצינו
 תוספת עליו מעכשיו אלא
 תנאי שמואל דלא כפליה
 מאיר^א לא בגיטין ולא בקדושין
 ור"מ ע"מ רבנן והלכך יש
 להחמיר בדבר כרבנן שהם
 רבים שלא

הואל ושינה מעידים שהיה תנאי בנט זה יהיו נאמנים שלא תנשא עד שלא תקיימו קמ"ל כיון שדעתו מכוונת אין
 מאנים לשווי תנאה בניטא והואל והגט יוצא מתחת ידי האשה נאמנת לומר בעלי תנאו לי כלי תנאי ותנאי בו: **מתני'** הרי
 זה גיטין אם לא באתי מכאן ועד שלשים יום והיה הולך מיהודה לגליל והגיע לאנטיפרס וחזר וביטל התנאי. הרי זה גיטין
 אם לא באתי מכאן ועד שלשים יום והיה הולך מגליל ליהודה והגיע לכפר עותנאי וחזר וביטל התנאי. הרי זה גיטין אם לא
 באתי מכאן ועד שלשים יום והיה הולך מלוינת הים והגיע לעכו וחזר וביטל התנאי. הרי זה גיטין כל ששכרו כמכנגד פניך
 שלשים יום והיה הולך וביטל התנאי וביטל התנאי עמה הרי זה גט. אוקימנא בנמיא דאנטיפרס היא שבתוך ארץ יהודה
 ושתי העירות הללו הן עומדין בין בבל יהודה וגליל. ועותנאי היא ראש גליל ואנטיפרס ראש יהודה והדרך שיש בין

בפני שנים הרי זה גיטין על מנת שתתני לי מאתיים וזו לא ביטל דברי
 האחרון את הראשון רצתה משמשתו רצתה נותנת לו מאתיים וזו אבל אמר
 לה בפני שנים הרי זה גיטין ע"מ שתתני לי מאתיים וזו וחזר ואמר לה בפני
 שנים הרי זה גיטין על מנת שתתני לי ג' מאות וזו ביטל דברי האחרון את
 הראשון ואין אחד מן הראשונים ואחד מן האחרונים מצטרפין אהייא אילימא
 קמ"ל: **מתני'** הרי זה גיטין אם לא באתי מכאן עד שלשים יום והיה הולך
 מיהודה לגליל הגיע לאנטיפרס וחזר וביטל תנאו הרי זה גיטין אם לא באתי
 מכאן עד שלשים יום והיה הולך מגליל ליהודה והגיע לכפר עותנאי
 וחזר וביטל תנאו הרי זה גיטין אם לא באתי מכאן עד שלשים יום והיה
 הולך למדינת הים והגיע לעכו וחזר וביטל תנאו הרי זה גיטין כל ששכרו עמה
 מכנגד פניך שלשים יום והיה הולך וביטל התנאי וביטל התנאי עמה
 הרי זה גט: **גמ'** למימרא דאנטיפרס בגליל^א הוה קיימא ורמינהו^ב אנטיפרס
 ביהודה וכפר עותנאי בגליל בינתים מטיילין אותו לחומרא מגורשת
 ואינה

הואל ושינה מעידים שהיה תנאי בנט זה יהיו נאמנים שלא תנשא עד שלא תקיימו קמ"ל כיון שדעתו מכוונת אין
 מאנים לשווי תנאה בניטא והואל והגט יוצא מתחת ידי האשה נאמנת לומר בעלי תנאו לי כלי תנאי ותנאי בו: **מתני'** הרי
 זה גיטין אם לא באתי מכאן ועד שלשים יום והיה הולך מיהודה לגליל והגיע לאנטיפרס וחזר וביטל התנאי. הרי זה גיטין
 אם לא באתי מכאן ועד שלשים יום והיה הולך מגליל ליהודה והגיע לכפר עותנאי וחזר וביטל התנאי. הרי זה גיטין אם לא
 באתי מכאן ועד שלשים יום והיה הולך מלוינת הים והגיע לעכו וחזר וביטל התנאי. הרי זה גיטין כל ששכרו כמכנגד פניך
 שלשים יום והיה הולך וביטל התנאי וביטל התנאי עמה הרי זה גט. אוקימנא בנמיא דאנטיפרס היא שבתוך ארץ יהודה
 ושתי העירות הללו הן עומדין בין בבל יהודה וגליל. ועותנאי היא ראש גליל ואנטיפרס ראש יהודה והדרך שיש בין

הואל ושינה מעידים שהיה תנאי בנט זה יהיו נאמנים שלא תנשא עד שלא תקיימו קמ"ל כיון שדעתו מכוונת אין
 מאנים לשווי תנאה בניטא והואל והגט יוצא מתחת ידי האשה נאמנת לומר בעלי תנאו לי כלי תנאי ותנאי בו: **מתני'** הרי
 זה גיטין אם לא באתי מכאן ועד שלשים יום והיה הולך מיהודה לגליל והגיע לאנטיפרס וחזר וביטל התנאי. הרי זה גיטין
 אם לא באתי מכאן ועד שלשים יום והיה הולך מגליל ליהודה והגיע לכפר עותנאי וחזר וביטל התנאי. הרי זה גיטין אם לא
 באתי מכאן ועד שלשים יום והיה הולך מלוינת הים והגיע לעכו וחזר וביטל התנאי. הרי זה גיטין כל ששכרו כמכנגד פניך
 שלשים יום והיה הולך וביטל התנאי וביטל התנאי עמה הרי זה גט. אוקימנא בנמיא דאנטיפרס היא שבתוך ארץ יהודה
 ושתי העירות הללו הן עומדין בין בבל יהודה וגליל. ועותנאי היא ראש גליל ואנטיפרס ראש יהודה והדרך שיש בין

(א) נראה דל"ל דולד קאמר דהיינו שתי שנים. (ב) נראה דל"ל דלא מצינו פסוק כ"מ לא בגיטין ולא בקדושין וכו'.